

عنوان فرآیند: آموزش کارورزان پزشکی در خصوص مخاطرات زیست محیطی سلامت

حیطه نوآوری:

- تدوین برنامه و بازنگری برنامه های آموزشی
- روشها و تکنیک های آموزشی
- سنجش و ارزشیابی و اثربخشی آموزشی
- مرجعیت، رهبری و مدیریت آموزشی
- مشاوره و راهنمایی و فعالیتهای فرهنگی و امور تربیتی و اجتماعی
- محصولات آموزشی

نام صاحب فعالیت نوآورانه: دکتر سهیلا رشادت (نماینده علمی قطب، ریاست قطب علمی پزشکی جامعه نگر،

مسئول عرصه پزشکی جامعه نگر)

مدرس: کارشناس ارشد بهداشت محیط (سرکار خانم زینب جعفری)

محل انجام فعالیت: سالن کنفرانس قطب علمی پزشکی جامعه نگر، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مدت زمان اجرا: تاریخ شروع: 1394/2/10 تاریخ پایان: هم اکنون نیز در حال اجرا می باشد.

هدف کلی

آموزش به دانشجویان کارورز پزشکی قبل از فراغت از تحصیل در خصوص نقش مخاطرات زیست محیطی در

سلامت جامعه

اهداف ویژه / اختصاصی

1. آشنایی دانشجویان کارورز پزشکی با مباحث آلودگی هوا و نقش آن در سلامت جامعه
2. آشنایی دانشجویان کارورز پزشکی با نقش بهداشت مواد غذایی در سلامت جامعه
3. آشنایی دانشجویان با اثرات زیست محیطی فلزات سنگین و منابع پرتوزا بر سلامت مردم
4. آشنایی دانشجویان با راههای پیشگیری و کنترل عفونتهای بیمارستانی و توجه به نقش آن در مراجعات سرپایی بیماران با سابقه بستری
5. آشنایی دانشجویان با امواج الکترو مغناطیسی و اثرات آن بر سلامت انسان

بیان مسأله

ایجاد دیدگاه سلامت نگر در طب از جمله اهداف و رسالت تربیت طبیب جامعه نگر است و برای نیل به این هدف نیازمند ایجاد دیدگاه Holistic به طب و عوامل موثر بر سلامت از ضرورت‌های آموزش پزشکی است خصوصاً امروزه با پیشرفت علم و تکنولوژی و صنعتی شدن، مخاطرات زیست محیطی نوین تأثیرات بالقوه ای بر سلامت جامعه گذاشته است و نمیتوان مخاطرات آن را در سلامت جوامع انکار نمود. بنظر می رسد که آموزش مستمر و به روز این مباحث قبل از فراغت از تحصیل به جهت لمس بیماریهای مختلف در دوران بالینی می تواند در نهادینه سازی این امر الزامی باشد. بهداشت محیط عبارت است از کنترل همه عواملی که اثر سویی بر پایدار ماندن سلامت انسان می گذارند. این شامل بیماری‌های زیادی می‌شود که از طریق آب، هوا، مواد غذایی و بسیاری از عوامل محیطی دیگر سلامت انسان را تهدید می کنند. محیط شامل هوا، آب و خاک و روابط بین آن ها و کلیه موجودات زنده می باشد. بر این اساس هدف بهداشت محیط کنترل کلیه عواملی است که بالقوه و بالفعل تأثیرات سویی بر بقا و سلامتی انسان اعمال می کنند. بهداشت محیط همچنین دربرگیرنده مطالعه فاکتورهای محیطی مضر برای سلامت انسان و شناخت و پیشگیری و رفع اثرهای ناشی از این عوامل نیز می باشد. در علم اپیدمیولوژی نیز «عوامل محیطی» بعنوان یکی از اضلاع مهم مثلث بیماری زایی شناخته می شود. از این رو مخاطراتی که محیط برای سلامت انسان ایجاد می کند از دیرباز مورد توجه نظامهای سلامت بوده و کنترل و حذف این مخاطرات در دستور کار همیشگی نظام سلامت قرار دارد.

بنابراین آشنایی کارورزان پزشکی با مخاطرات زیست محیطی سلامت دارای ضرورت انکارناپذیری است. هرچند مباحث مرتبط با بهداشت محیط در بخشی از دوره تحصیلی دانشجویان در مقطع علوم پایه به آنان آموزش داده می شود اما آموزش مباحث نوین در بهداشت محیط و مخاطرات زیست محیطی به کارورزان پزشکی قبل از فراغت از تحصیل در نهادینه سازی مسائل پیچیده طب امری مهم و ضروری است. مباحثی همچون آلودگی هوا و اثرات آن بر سلامت مردم، گندزداها و ضدعفونی کننده، راههای کنترل عفونت‌های بیمارستانی بهداشت مواد غذایی و صنایع غذایی و مواردی از این دست، تأثیرات قابل توجهی بر سلامت مردم دارند و لذا آموزش کارورزان پزشکی در این زمینه می تواند بر دانش و توانمندیهای آنان بیفزاید.

شرح مختصری از فعالیت صورت گرفته

مقدمات اجرای این فعالیت آموزشی با تمرکز بر منابع و متون مرتبط با تربیت پزشک جامعه نگر توسط نماینده علمی قطب طراحی و تدوین شد و سپس با استفاده از ظرفیتهای موجود در دانشگاه از جمله همکار پژوهشی مرکز SDH دانشگاه (کارشناس ارشد بهداشت محیط) بعنوان مدرس تماس حاصل شد و ضمن جلب نظر و

کسب موافقت ایشان پس از انجام مکاتبه، برنامه زمان بندی برگزاری کلاسها برای کارورزان پزشکی معرفی شده به قطب تدوین گردید و مقرر شد که یک روز در هر دوره آموزشی آنان پس از پایان ویزیت سرپایی، ساعت 12-13 اختصاص به برگزاری این موضوع به عنوان ماده آموزشی آنان گردد.

جهت اجرای این فرآیند آموزشی، تا کنون 22 جلسه آموزشی در قطب پزشکی جامعه نگر انجام شده است. در این جلسات موضوعاتی همچون آلودگی هوا، گندزدها و ضدعفونی کننده، راههای کنترل عفونت های بیمارستانی بهداشت مواد غذایی و صنایع غذایی، اثرات زیست محیطی فلزات سنگین، اثرات امواج الکترومغناطیس بر سلامت انسان، گاز رادون و اثرات آن و منابع پرتوزای طبیعی و مباحثی از این دست آموزش داده شده است.

این برنامه در کوریکولوم آموزشی دانشجویان کارورز معرفی شده به قطب قرار داده شد و از طریق Logbook آموزشی کارورزان و گزارش کار آنان و بازدیدهای حضوری سوپروایزر آموزشی قطب (آقای سیروس کبودی)، و نظارت مسئول قطب مورد رصد و پایش قرار می گیرد. همچنین بسته آموزشی تهیه شده در قطب در اختیار دانشجویان کارورز پزشکی قرار می گیرد.

این فرآیند مبتنی بر حیطه های تدوین برنامه و بازنگری برنامه های آموزشی، استفاده از روشها و تکنیک های آموزشی و همچنین مرجعیت، رهبری و مدیریت آموزشی قطب در راستای توسعه نوآوری آموزشی در سطح دانشگاه و مبتنی بر اهداف وزارت متبوع می باشد.

نتایج حاصل از فعالیت

با اجرای این فرآیند آموزشی، فراگیران از تدوین و اجرای فعالیت آموزشی و امکان فرصتی نو برای یادگیری رضایت دارند و استقبال می کنند.

1. آشنایی دانشجویان کارورز با مباحث مندرج در برنامه در امر بهداشت محیط
2. آشنایی دانشجویان کارورز با نقش پزشکان در آگاهی بخشی به جامعه در زمینه مخاطرات زیست محیطی سلامت
3. بکارگیری مباحث ضروری جهت آموزش کارورزان پزشکی
4. توان قطب در تدوین برنامه نوآورانه آموزشی
5. عمل نمودن قطب به سیاستها و نقشه راه خود در توسعه آموزش
6. استفاده از ظرفیتهای و پتانسیل های موجود در دانشگاه در امر آموزش پزشکی

سطح نوآوری:

این فرآیند در سطح دانشگاه برای اولین بار صورت گرفته است

اینجانب دکتر «سهیلا رشادت» مجری فرآیند بوده و متعهد می‌گردم کلیه اطلاعات مبتنی بر واقعیت بوده و مستندات آن در مجموعه قابل استناد است .